

vsakemu pomnoženju vlakov in vsakemu znižanju vožnje cene, ker jamči za dohodek 114.000 gld. in ker mora istinito vsako leto doprinesati deželi prispevke, ker pa dohodki ne dosegaajo omenjene svote. Pri teh razmerah pa največ trpi prebivalstvo ob omenjeni progi, ker se s takimi razmerami stavijo živahnemu prometu največje ovire. Naj navedem samo tri vzgleda!

1. Za voz (vagon) premoga se plača na črti Žalec-Velenje-Celovec, to je 139 klm 91 kr., a na črti Žalec-Maribor-Celovec, to je 203 klm. le 72 kr. Potemtakem se plača za vožnjo daljšo 64 klm 19 kr. manj.

2. Cena za osebo v tretjem razredu na državni železnici znaša za kilometer 2 vin., na progi Velenje-Dravograd 4 vin., na progi Celje-Velenje 5 vin.!!!

3. Za tovore se plačuje na železnici Celje-Velenje za 100 kg 69 vin. na kilometer, ako se kar po vozovih prevaža 58 vin., dočim plačaš pri vozu, vpreženem z živino, le 40 vin.!! Za vožnjo iz Zeltwega v Celje, torej 185 klm potrebuješ 23 ur in moraš v Spod. Dravogradu in Velenju po sedem ur čakati. Za enako vožnjo potrebuješ na južni železnici z najbolj počasnim vlakom, z meščancem, samo devet ur.

Potemtakem se pač ni čuditi, če se dohodki Celje-Velenje vedno zmanjšujejo. Leta 1896 je morala tvrdka Lapp in drugovi doplačati 50.066 gld. 40 kr., leta 1897. pa 58.776'80 gld., 1898. l. 87.591'23 gld., tako da je tvrdka do 31. dec. 1898 deželi bila na dolgu 200.698'99 gld., kateri dolg se je do decembra 1900 že gotovo podvojil.

Leta 1898. je znašal preostanek prometnih troškov le 25.088'77 gld. ali 636 gld. za kilometer. Danes gotovo tudi takega preostanka ni več.

Takih razmer vlada pač ne more dalje trpeti. Iz krogov interesentov je v zadnjem času došlo več prošelj na visoko vlado, naj se železnica Celje-Velenje podržavi ali naj jo država prevzame vsaj v svojo upravo. Podpisani si dovoljujejo vprašati gospoda železniškega ministra: Kaj namerava minister ukreniti, da se odpravijo neznosne razmere na progi Celje-Velenje in nadalje do Zeltwega in da se potem omogoči med Zeltwegom in Celjem primeren osebni in tovarni promet?

Uravnava Mislinje.

Gosp. poslanec Žičkar je stavil dne 10. maja 1901 zaradi uravnave Mislinje v državnem zboru naslednji predlog: Mislinja je naredila leta 1900 bodisi, da je odnesla zemljo, bodisi da je poplavila z gramozom njive in travnike, to-le uradno določeno škodo: v občini Staritrq 6180 K, Golovabuka 945 K, St. Ilj 7330 K, St. Janž 8640 K, Lehen 4320 K, St. Martin 3680 K, Mislinje 2470, Olišnik breg 15.660 K, Pameče 11.060 K, Podgorje 3350 K, Razborje 6710 K, Sv. Vid 440 K, Vrhe 1700 K, Slov. Gradec 900 K, skupaj torej 72.485 K. Vsled tega preti nekaterim hišnim in gospodarskim poslopjem nevarnost, da jih nove povodnji izpodjedejo, kakor se je to n. pr. povedalo v zapisniku občine Sv. Martin z dne 12. febr. 1900.

V dopisu slovenjegraškega okrajnega glavarstva z dne 22. febr. 1901 na deželni odbor štajerski se izrecno povdarja, da je struga Mislinje vsled vsakoletnih povodnji, posebno pa zaradi lanske velike povodnji, tako razdejana in razdrta, da je temeljita uravnava njenega toka nujno potrebna. Štajerski deželni odbor prizna v dopisu na slovenjegraško okrajno glavarstvo potrebo uravnave, toda pristavlja, da se v sedanjem času ne more pečati s tem vprašanjem, vsled tega tudi ne more obljubiti nobene podpore za uravnavo. (Opomba uredništva: To je čudno, kako štajerski deželni odbor na naše slovenske zahteve odgovarja. »Ne more se pečati«, pravi. Zakaj pa se plačujejo deželni odborniki tako mastno? Oni se morajo pečati!)

Ker se oškodovani in v vedni nevarnosti živeči posestniki ne morejo varovati povodnji, še manj pa si uravnati na lastne stroške potoka; ker se vsako leto odnaša vedno več plodovite zemlje in se bliža kmetom propad; ker je deželni odbor štajerski izjavil, da se s tem jako važnim vprašanjem ne more pečati, zato stavijo oškodovani posestniki vse svoje upanje na državo. Vsled tega predlagajo podpisani: Visoka zbornica naj sklene: C. kr. vlada se nujno pozivlja, naj stori vse potrebne korake, da se bo Mislinja kakor najhitreje uravnala.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Nov list. V naši tiskarni bo že v najbližji bodočnosti začel izhajati nov list, ki bo odkrival temne namene proticerkvenega, nemškutarskega in od nemških trgovcev odvisnega Štajerca ter zagovarjal pravice krščanskega slovenskega ljudstva. Cena bo mu tako nizka, kakor nobenemu drugemu slovenskemu listu. Pričakujemo, da bodo vsi slovenski krogi spodnještajerski pozdravili to novo podjetje z velikim veseljem in ga tudi krepko podpirali. Slovenski mladenci, posebno vas čaka sedaj lepa in velika naloga, da uvedete ta list v vsako slovensko hišo. —

Kmetijski državni poslanci iz Štajerske pri ministerskem predsedniku. Štirje slovenski in pet konservativnih poslancev štajerskih je slo dne 14. majnika k ministerskemu predsedniku dr. Körberju, da mu glede uravnave rek in potokov in zastran železnic izrazijo svoje želje. V obče o tej stvari je govoril baron Morsey; o nujni potrebi, da se začne regulacija Pesnice in Mislinje in Sotle je govoril g. prof. Robič; o Muri g. dr. Plej; o Savi pod Brežicami in o Sotli g. Žičkar; g. vitez Berks je polagal ministerskemu predsedniku na srce, naj skrbi, naj se podržavi železnična proga Celje-Velenje in se zveže železnična proga Velenje-Celje s Kamnikom. Ker je g. Hagenhofer prosil dr. Körberja, naj gleda, da se pomnoži število tehnikov, ker brez teh itak ni mogoče uravnati reke in zidati železnice; je pristavil poslanec, da ravno v tem je zadržek, da se za Sotlo še ni napravil najbrž niti regulacijski načrt, ker primanjkuje potrebnih tehničnih moči. Gospod ministerski predsednik je obljubil, da hoče oskrbeti načrte za uravnavo vseh rek v državi in se ima po gotovem redu to delo izvršiti. Razgovor je trajal dobre pol ure.

G. Simon Kukec, narodni pivovar v Žalcu in v Laškem trgu, je poslal pretečeno leto na svetovno razstavo v Pariz svoje izdelke marčnega, granatnega in cesarskega piva. Te dni je prejel veliko zlato svetinjo s častno diplomom. Ako pomislimo, da je bilo v Parizu razstavljeno najboljšo pivo skoraj celega sveta, moramo biti Slovenci pač ponosni, da se je naša domača tvrdka tako pohvalno odlikovala. To priznanje pa je tembolj pomembno, ker je Kukecevo pivo varjeno izključno le iz savinjskega hmela.

Gliha vkup štrih. Da so kranjski liberalci pod Tavčarjevo komando v zvezi z najhujšimi sovragi slovenskega ljudstva, je že zdavna moral spoznati vsak, ki nima v glavi mesto možganov egiptovske teme. Med drugimi le nekaj dokazov: 1. Dr. Tavčar s svojimi hlapci je že več let v tesni zvezi s kranjskimi nemškutariji v deželnem zboru. 2. Kranjski liberalci mečejo tisočake za nepotrebno nemško gledališče v Ljubljani. 3. Dr. Tavčar je lani stopil v zvezo z dr. Mravlagom v Celju in dal pogum štajerskim nemškutarijem zoper našo gospodarsko organizacijo, ki hoče pomagati slovenskemu kmetu iz tujih krempļjev. 4. Ptujski nemškutarski list »Štajerc« je z veseljem pozdravil ustanovitev liberalnega društva v Šmarju, ki je pankert ljubljanskih liberaluhov. Že ve zakaj! 5. »Slo-

venski Narod« v št. dne 14. maja črno na belem hvali »Štajerca«, da je dobro urejevan list, da ubira narodno struno (čujte, čujte, narodnjaki) in kmetško struno, čeravno sam mora priznati, da je »Štajerc« volk v ovčji obleki, da spodkopava tla slovenski stranki. »Narod« ve samo to, da so nekateri slovenski narodnjaki drli ljudstvo, za nemškutarje pa nič ne ve. Če so si res tudi nekateri narodni možje omadeževali roke z oderuštvo, so delali po »Narodovih« načelih zoper naše geslo: Vse za vero, dom, cesarja. — Na Štajerskem so vsi rodoljubi spoznali, da je treba ustanoviti nov list po nizki ceni, ki bi budil zavest med ubožnejšim ljudstvom, ki večjega lista ne more plačevati. Potreba se je pač spoznala, a storilo se ni nič. Sedaj pa, ko se snuje v Mariboru tak list, že psuje »Narod«. Liberalna modrost, razloži nam to-le: z ene strani očitaš duhovnikom, da nič ne delajo, kakor hitro se pa kaj stori, ti zopet ni prav. Neumnost in liberalizem sta si pač brat in sestra. V tolažbo nemškutarskega »Naroda« še povemo, da bo novi list vsekako izhajal, in da je »Slovenski Gospodar« pridobil zadnja leta več naročnikov, kakor jih ima »Narod« vseh skupaj.

Velika mladeniška slavnost se vrši na binkoštni pondeljek pri sv. Benediktu v Slov. gor. Pri poznem opraviilu imajo mladeniči skupno sv. obhajilo. Popoldne je slovesno blagoslavljanje krasne fantovske bandere, za katero so benediskti fantje v par mesecih nabrali okoli 300 K. Po večernicah priredi pa bralno društvo na čast vrlim mladeničem prelepo veselico s petjem, tamburanjem in predstavljanjem pobožnih in veselih iger.

Smrt. Pretekli četrtek smo zagrebli v hladno zemljo v Grižah mnogozasluznega g. župnika Matija Arzenšeka. — Pokojni je bil duhovnik pravega cerkvenega duha, navdušen in goreč zlasti za lepoto cerkev. Povsod, kjer je pastiroval, je zapustil spomin svoje gorečnosti za hišo božjo. Pri podružni cerkvi sv. Mihaela nad Laškim, v Sv. Rupretu nad Laškim, posebno pa v Grižah, kjer je postavil dve novi cerkve — farno cerkev in podružno cerkev v čast Lurski Mariji. V tej podružni cerkvi postavil je orglje, katere občuduje vsak, kdor jih sliši. Ravno tako je tudi druga cerkvena oprava priča njegove vnemosti za čast božjo. Pokojnik je bil v družbi vesel in kratkočasen. Dasiravno precej betežen, imel je zlomljeno nogo, pa bil je vendar zmir vesel in dobre volje — in to tudi nazadnje v svoji hudi in mučni bolezni, ki ga je mučila dobrega pol leta. Bog mu daj večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti!

Sv. Pavel pri Preboldu. V soboto dne 11. t. m. smo imeli tukaj v vasi sv. Lorenca ogenj. Zanetila sta ga dva otroka. K sreči je bil izbruhnil na koncu vasi in je veter pihal ugodno, sicer bi bila lahko pogorela cela vas s cerkvijo vred. Hvala gre tudi skrbnim ognjegascem, ki so bili hitro k redi s štirimi brizgalnicami. Tudi St. Peterčani so prileteli svojo brizgalnico na pomoč.

Smrt vavovalcev. Dne 30. aprila je hodil hlapec Humsky iz Cirkovec vasovat v Mihalovce. Pri oknu sta ga dobila dva mihalovska fanta ter ga tako nabila, da je že 1. maja umrl. — Dne 8. maja sta hodila na Gabernik vasovat fanta Jakob in Anton Matjašič iz Oblakov pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Bila sta hudo tepena in Jakob Matjašič je v nevarnosti za svoje življenje.

Na cesti je umrl 81 letni Filip Kovačič iz Litmerka pri Ormožu dne 7. t. m. Bil je v ptujski hiralnici, katero je zapustil. Na poti domov se je blizu Dornave zgrudil na zemljo in izdahnul svojo dušo.

Ubil je dne 8. t. m. posestnik Jurij Klemenčič iz Grušove pri Mariboru brez vsakega povoda kmečkega fanta Fr. Ribiča, ki se je s tremi tovariši vračal od nabora. Napadeni je bil pri priči mrtev.

Sv. Ropert v Slov. goricah. Volitev v Spodnji Voličini dne 11. maja burna. Posredoval je komisar c. kr. okr. glavarstva;

red vzdrževali orožniki. Izid izvrsten. Zmaga narodne stranke na celi črti. Dopis siedi.

Pri Sv. Juriju ob Ščavnici imajo zopet narodno občinsko predstojništvo. Dne 12. t. m. so bile volitve in županom je bil izvoljen g. Jurij Brumen iz Biserjan. Svetovalcem sta izbrana g. Jernej Košar in gosp. Jožef Svetonja. — Svojemu rojaku, veleč. g. dr. Fr. Ilesiču je novi občinski odbor pri Sv. Juriju ob Ščavnici poslal to-le častitko: Blagorodni gospod doktor! Povodom volitve predstojništva v župnišču zbrani občinski odborniki Vam k promociji sub auspiciis Imperatoris, ki je Vaši rojstni občini v visoko čast, vsi iskreno častitajo! Bog Vas živi! Sv. Jurij ob Ščavnici, dne 12. majnika l. 1901. Jurij Brumen, župan s celim odborom.

Poročil se je v Vojniku učitelj g. Leopold Čulak z gospodično Lujizo Brigito Jamnik.

V Ormožu je umrl dne 8. maja odvetnik dr. J. Petovar, star 77 let.

Notarijat v Kozjem. Na predlog notarske zbornice je okrožna sodnija v Celju imenovala g. dr. Josipa Barle not. namestnikom za izpraznjeno notarsko mesto v Kozjem.

Iz šole. Za okrajna šolska nadzornika sta imenovana nadučitelj v Slovenjem Gradcu g. Ivan Dreflak za šolske okraje Ptuj, Ormož, Rogatec, Ljutomer in Zg. Radgona in učitelj v Rogatecu g. Anton Žehelj za šolske okraje Slovenji Gradec, Marenberg, Šostanj in Konjice.

Duhovniške vesti. Župnijo Sv. Jurij v Slov. gor. je dobil ondolni provizor č. g. Alojzij Šijanec in bil zadnji četrtek v Mariboru umeščen.

Hrvatski učiteljskišniki iz Zagreba pridejo prihodnjo soboto v Maribor.

V Ptuj je odložil občinsko svetništvo notar Filafery. Nihče se ni jokaj.

V Št. Ilju nad Mariborom se je šulferanjska šola vzela v javno upravo, to se pravi, slovenski kmetje jo bodo morali plačevati.

Velikanski cirkus Barnum in Bailey bo priredil dne 31. maja dve predstavi tudi v Mariboru. Med mnogobrojnimi zanimivimi rečmi omenimo posebno: slone, ženske klovne, moderno ženo v nenavadnih opravah, 70 dresiranih konjev, ki nastopijo ob enem, spačke, velikane, palčke, dvanaest možkih in ženskih mojstrov-jahalcev, telovadne umetnike, dirko konjev, predstave v treh prostorih, predstave na dveh odrih, v zraku in na dirkališču, dve menažerije divjih in ukročenih živali, zbirko redkih živali, 400 konjev itd. Kdo se more čuditi, ako sliši, da se teh predstav ogromno število ljudi udeležuje? Vsa cirkusova opravila se pripelje na 67 posebnih železniških vozovih v Maribor.

Zborovanje na Ponikvi se vrši v nedeljo dne 19. t. m. v farovžu po večernicah. Zborovanje priredi bralno društvo na Ponikvi, torej ne bo politično. Govorit pridejo zunanji govorniki. Ker je zanimanje veliko, pričakuje se obilna udeležba.

G. Oroslov Kušec, posestnik v Trzišču pri Slatini, je imenovan vinarskim nadzornikom za rogaski in smarski okraj. Čestitamo! Celjska vahtarca se hudo jezi radi tega imenovanja, ker je g. Kušec narodnjak. Mi pa mislimo, da se smejo narodnjaki kakoršen je g. Kušec pač nadaljevati, ne pa agitatorji, kakor je nemškonalionalni direktor Šmid v Mariboru. Dež. odb. g. Robiča opozarjamo na delovanje tega moža.

Obljube presv. Srca Jezusovega. Knjižica s tem napisom, namenjena za pobožnosti k Srcu Jezusovemu, je izšla in se dobiva v naši tiskarni. Posamezni komad stane 10 h, s poštnino vred 14 h. 100 komadov skupaj s poštnino vred 8 K. Majhni zneski se lahko pošljejo v znamkah v pismu. Častilci Srca Jezusovega, sezite po tej lepi knjižici!

Od Sv. Urbana nad Ptujem. Z veseljem čitamo tudi pri nas Vaš cenjeni list, »Slov. Gospodar«. Posebno pa nas je razveselil oni članek, v katerem pozivljate nas mladeniče, da bi se združili v društva in tako budili narodni čut in ljubezen do mile

nam domovine in svete vere. A ko dobite, gospod urednik, tudi iz drugih krajev ptujskega okraja poročila, da se zanimajo za organizacijo mladeničev, smo tudi mi koj pri volji, da stopimo k tej zvezi. Torej, dragi mladeniči slovenskih gor in ptujskega polja, sporočite to reč slavnemu uredništvu, da znamo, kakšnega mnenja so drugje. Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, a delo in trud naj Bog blagoslovi.

Več urbanskih mladeničev.

Kmetijska zadruga v župniji središki ima v nedeljo, dne 19. t. m. svoj letni občni zbor po večernicah v prostorih T. Šulek s sledečim vspeedom: 1. Poročilo predsedništva o delovanju in letnem računu. 2. volitev 3 odbornikov predsedništva. 3. Služajnosti. — Predsedništvo.

Pri Sv. Ani n. K. v Slov. gor. se je ustanovila dne 7. maja t. l. družba mladeničev pod varstvom brezmadežne Device Marije in sv. Alojzija. Družba je, kakor razvidno, cerkvena in kot taka velikega družabnega pomena. Udov bo, kakor se kaže do zdaj, približno sto. Upamo pa jih seveda več.

Bralno društvo pri Sv. Ani n. K. v Slov. gor. je imelo dne 28. aprila svojo prvo toletno veselico. Spet se je pričela z vabljivim in ganljivim petjem domačih, kakor umetnih popevk, ki bi naj vabile ude in neude k nedolžni zabavi v Krambergerjevih zasebnih prostorih. Udeležba, zlasti od domačinov, je bila hvale vredna, kajti oddalo se je 120 vstopnic. Med tujci so nas presegli apaki obmejni Slovenci se svojim vrlim vodjo Moravanom č. g. A. K. Slovenec, četudi med tujim narodom, čuti, da mora med svoje; s privlačno močjo ga žene med brate in sestre slovenske. Kakor smo svojedobno naznanili, so se občinstvu predstavljale tri gledališke igre. »Stari oče iz Amerike«, prvi igrokaz se je povoljno vprizoril. Mlademu Tonetu, ki »pije kakor mavra«, je dobro steklo, čeprav se je nekoliko bal daljšega nastopa na odru. Šaljivi nastop debelega, skopega krčmarja in sitnega berača je bil radi kostumov izvrsten. Vzet je iz začetka igre »Pravica se je izkazala«. Druga igra je bila »Jeza nad petelinom in kes«, objavljena v II. zvezku krščanske socijalne zveze. Naj v kratkem načrtamo vsebino. Gospodinja Vladka (M. K.) je bila vajena vstati vsaki dan ob petelinovem petju. Njene tri dekletke, ki rade poležavajo, so tega kričarja že čez glavo site, ter sklenejo sprva ga umoriti, pa si premislijo ter ga raje prodajo botri Katri za eno krono. A zdaj, ko petelina ni več v hiši, zdaj se le nastane pravi nered. Gospodinja Vladka kliče od zdaj, misleča, da je petelin že odpel, dekletke že ob najstih, ob polnoči, ali ob prvi, tudi drugi uri po polnoči in uboge dekletke so kar iz uma, ker se njim toliko blaženi počitek kraje in krati. Zatorej se kesajo devičice noričice svojega dejanja s petelinom, ter ga hočejo na vsak način spet od botre Katre. A ta, ki rada skaže vsakemu človeku prijaznost in pridno zraven njuha, ga njim ne more drugače dati, kakor za 6 kron. Pridni petelin je spet doma. Vladka ga je vesela, dekletke zadovoljne, da do petelinovega petja mirno spijo in botra Katra je tudi dober kup naredila. — Dekleta, se mora reči, so dobro svojo nalogo rešila. Najbolj smešen pa je bil seveda »Krojač Fips«, tretji igrokaz, kojemu se je, kar bi bilo spodtakljivo, nekoliko pristiglo. Ta igra zahteva več izurjenosti in temeljitega vglobljenja, kakor navadne domače predstave, vendar se je tudi ta igra dobro obnesla. Če nam Bog da in nam je sreča mila, bomo 7. julija obhajali v večjem slogu drugo obletnico obstajanja tukajšnjega bralnega društva in ob enem Ciril-Metodovo slovesnost. V jesen pa vprizorimo z božjo pomočjo prelepo igro »Lurska pastarica«. Do tedaj nam zdravi!

Iz drugih krajev.

Taki so »farji«. Na Nemškem se je v tovarni v Griesheimu prigodila velika eks-

plozija. Strašan požar je zadivjal in za prvo eksplozijo sledile so druge. Pod razvalinami je zagreblo mnogo delavcev, mnogo jih je ranilo. Ljudje so prestrašeni bežali od nevarnega kraja, samo jeden se mu je bližal — kapelan bližnje župnije z zadnjo sveto popotnico. »Nazaj«, klicali so ljudje kapelana, a kapelan je nevstrašeno odgovarjal: »Dolžnost me kliče!« in tja, od koder se je slišal stok smrtnoranjnih delavcev. Junaškega kapelana je čuvala božja roka. Podelil je ranjenecem tolažbo, a prišel je iz velike nevarnosti nepoškodovan.

Najmanjša in največja ura na svetu. Največja ura na svetu se nahaja na kolodvoru v liverpolski ulici v Londonu. Kazalo te ure ima v premeru 6 metrov in pol, a kazalce tehta 1 in pol stota. Po tej uri je vravnanih 624 ur na kolodvorih iztočnih železnic, katere vse gredo natančno. — Najmanjšo uro na svetu pa je izdelal nek Pavl Ditisheim v La Chaux de Fonds-u na Francoskem. Ta ura ima v premeru cele tri milimetre; pero ima v premeru 1/78 mm. a tehta 1/10 miligrama. Nihalce v uri tehta 1/75 miligrama ter se premakne vsako uro 18.152 krat. Cena tej uri je 4800 gld.

Kmetovalci na Danskem. Na Danskem so se v enem stoletju popolnoma spremenile razmere. Prej so imeli vso moč v rokah veleposestniki; zdaj jo imajo kmetje po zadrugah. Danska je dandanes najboga-tejša dežela za Anglijo. In kako so prišli danski kmetje do svoje moči in do blagostanja? Oni znajo ceniti strokovno izobrazbo. Njihove šole so od ljudske šole naprej tako urejene, da služijo posebno tudi njihovim stanovskim zahtevam. Zato pa je pri njih proizvajanje pridelkov velevzorno, a tudi prodajanje pridelkov leži v njihovih spretnih rokah. Nek danski politik je izrekel o danskem kmetu ponosne besede: Kedar se bodo v prihodnjem stoletju enkrat kmetje velikih držav zavedli svojih državljanskih pravic in prišli do spoznanja napredka, tedaj bodo morali v danskem kmetu spoznati prednjo stražo velike osvoboditve kmetov.

Za spovedno molčecnost v — smrt. — Meseca julija l. 1894 bil je obsojen duhovnik v Lavalu na Francoskem Bruneau k smrti, ker se mu je podtikalo, da je umoril duhovnika Fricota. Zatrjeval je svojo nedolžnost zaman. Sedaj poročajo francoski listi, da je v Nantesu umrla bivša služabnica duhovnika Fricota. Le-ta je na smrtni postelji izjavila, da je s pomočjo neke druge osebe umorila Fricota. Njeno prvo delo po umoru je bilo, da je šla k duhovniku Bruneau-u in se mu spovedala svojega strasnega dejanja. S tem je Bruneaua s spovedno molčecnostjo zavezala, potem pa spretno proti njemu nagromadila toliko obtežilnih dokazov, da je duhovnika Bruneaua sodišče obsodilo na smrt. Bruneau je res moral umreti na šafotu, ne da bi z besedico izdal spovedno molčecnost. Umevno je, da vzbuja to odkritje povsod velikansko pozornost. Tak je katoliški duhovnik!

Svarilo. Razni tuji podjetniki, banke itd. deloma pismeno, deloma po agentih ponujajo svoje srečke in obetajo visoke dobičke. Zlasti z Ogerskega in Holandskega ali Nemškega prihajajo take ponudbe. Deželna vlada opetovano svari pred nakupom takih srečk, ker cela stvar ni drugega, nego navaden »švindel«. Torej naj vsakdo kratkomalo zavrne vsa taka pisma, nadležnim agentom pa naj pokaže vrata.

Čuden shod. V Londonu se je vršil shod mož, katere je združila skupna nesreča, da so njih žene — pijanke. Namen shoda je bil, da se ustanovi društvo proti pijanosti udanim ženam, ki so nesreča mnogih družin. Sklenilo se je posredovati, da se bodo mogli možje od pijank ločiti in da bo pijanstvo žensk zakonito dovoljen vzrok razločitve zakona.

Velika slavnost hrvatskih delavcev bode dne 29. in 30. junija t. l. v Varaždinu. Hrvatsko delavsko pevsko društvo »Vienac«

v Varaždinu bode blagoslovilo svojo zastavo. K slavnosti bodo povabljena tudi slovenska delavska društva, ki se povabijo gotovo odzovejo.

Nenavaden dar srbski kraljici Dragi. Iz Belegrada poročajo, da je g. Paja Baraković poklonil kraljici Dragi kanarčka najredkeje vrste in v čudežni lepi kletki. Isti g. Paja je pred rojstvom kralja Aleksandra podaril kraljevi materi istotakega tička in jej želel — sina. Ker se je takrat uresničila njegova želja, se nadeja, da se uresniči tudi sedaj.

Pogrezajoče se mesto. Pogrezati se je začelo mesto Northwich na Angleškem. Pod mestom so veliki zakladi kamene soli, ki se pridno izkoriščajo. Izkopali so velike votline, v katere so napeljali vodo, tako da je nastalo podzemsko jezero, v katerem se je kamena sol raztopila. To slano vodo so s sesalkami spravili na dan ter dobili iz nje čisto sol. Dol pa napeljujejo čisto vodo. Voda razjeda solnate sklade pod mestom, in mesto se je začelo zato pogrezati. Najprej se okna in vrata niso dala zapirati, potem je začelo zidovje pokati, in nekatere hiše so se že precej nagnile. Stavbeniki take hiše obdajo z močnim lesenim odrom in jih z vijaki nazaj »šravfajo« ter potem zvezujejo. Sitno delo!

Novo mrtvo morje. Potnik Sven Hedin je odkril na tiberski visočini novo solno jezero, ki je toliko veliko, da ga Sven Hedin nazivlje »novo mrtvo morje«. V jezeru je toliko soli, da vesla postanejo nakrat bela. Hedin je moral broditi po jezerski vodi dva kilometra daleč, da je prišel do mesta, po katerem se lahko veslja.

Društvene zadeve.

Kmetijska zadruga v Makolah je imela dne 12. t. m. občni zbor v posojilničnih prostorih. Po pozdravu je dobil besedo g. prefekt Korošec iz Maribora. Med drugimi razlogi za uspešno delovanje zadrug je navajal predvsem strokovno izobrazbo kmečkega ljudstva, kateremu so zadruge namenjene. V to svrhu pa bo služilo: večkratno shajanje zadrugnikov in pogovor o kmetijskih zadevah, prirejanje poučnih shodov, na katere se naj povabijo strokovnjaki, pridno čitanje gospodarskih časnikov, pozimski poučni tečaji za nekatere stroke narodnega gospodarstva, pošiljanje kmetijskih sinov v kmetijske šole. Za višjo izobrazbo kmetijskih sinov v kmetijstvu naj bi skrbele zadruge, občine, okrajni zastopi. Izmed glavnih pogojev za ugodno rešitev kmetijskega vprašanja je kolikor možno visoka strokovna izobrazba kmeta samega. Govorniku so zadrugniki v zahvalo zaklicali trikratni: živio. Sprejela sta se dva sklepa ter se naznanila že tudi g. drž. posl. Jos. Žičkarju. 1.) Kmetijska zadruga v Makolah pozivlja slovenske državne poslance, da pritiskajo na vlado, naj poskrbi za Spodnji Štajer slovenske kmetijske-izobraževalne šole. 2.) Kmetijska zadruga v Makolah pozivlja slovenske državne poslance, naj delajo pri vladi na to, da se za spodnještajersko zadrugništvo ustanovi posebna presojevalna komisija, ki bo stala ob strani zvezi spodnještajerskih zadrug. Na-to se je pričel jako živahen razgovor o zadrugni prodajalni. V razgovor je posegel še večkrat tudi g. Korošec, ki je pojasnjeval različne in obširne zahteve za prospevanje takega podjetja ter svaril pred vsakim nepremišljenim korakom, ki lahko postane za marsikoga usodepoln.

Kmetijska zadruga v Ivanjcih bode imela svoj prvi občni zbor v nedeljo dne 19. t. m. ob 4. uri popoldne v hiši g. Šturma. Ako bi se tega zborovanja ne udeležilo zadostno število zadrugnikov, bode drugo zborovanje ob 5. uri isti dan v določeni hiši pri vsakem številu navzočih zadrugnikov. K obilni udeležbi vabi načelstvo.

Katoliško tiskovno društvo ima dne 15. julija občni zbor.

Slovenska šolska Matica v Ljubljani. Odbor tega najmlajšega slovenskega književnega društva jako marljivo deluje. Posrečilo se mu je že pridobiti prav lepo število priznanih pedagoških pisateljev, ki so z vsem zanimanjem pri delu. Pričakovati je torej, da bodo že prvi sadovi, ki hoče z njimi Matica svoje društvenike obdariti koncem prvega leta, pokazali, da hoče z vso resnobo in vnemo gojiti polje pedagoške vede. Tudi društvenikov se je oglasilo že lepo število, od katerih jih je 583 letnino že plačalo; med njimi je 8 ustanovnikov. Toda lahko bi jih bilo že več. Pogrešamo med njimi še marsikoga, ki bi ne smel izostati. Še enkrat opozarjamo, da je vsakemu društveniku na korist, če se število društvenikov pomnoži. Čim več denarja ima društvo na razpolago, tem več darov more svojim društvenikom podajati. Še je čas, da se oglase za tekoče leto novi društveniki. Po pravilih se sprejemajo društveniki do konca rožnika vsakega leta.

Posojilnica v Framu je izdala računski zaključek za deveto upravno leto 1900. Skupni promet je iznašal 254.041 K 76 v. Rezervni fond znaša 10.814 K 42 v. Zadnja revizija se je izvršila dne 15. junija 1899.

V Jarenini se bo predstavljala igra »Lurška pastarica« na prostoru pri cerkvi zaporedoma dvakrat in sicer v soboto, dne 18. maja in v nedeljo 19. maja ob 8. uri zvečer. Vstopnina za ude 20 vin., za neude 30 vin., sedeži 40 vin. K obilni udeležbi vabi odbor kmečkega bralnega društva. — Ob neugodnem vremenu se predstava preloži.

Cerkvene zadeve.

Procesija jareninske dekanije k Materi Milosti v Maribor dne 9. maja, pod vodstvom jareninskega dekana Jož. Čizka, katere so se udeležile poleg Jarenine še župnije: Št. Ilj, Sv. Jakob in Spodnja Sv. Kungota s svojimi dušnimi pastirji, se je vršila na res veličasten in ganljiv način. Udeležba je bila velikanska: mnogo čez 3000 ljudi, ki so v nedogledno dolgi procesiji došli v Marijino cerkev, kjer je bila najprej pridiga, v kateri je jareninski kaplan Gomilšek proslavljal Marijo kot mater milosti in budil v udeležencih zaupanje v njeno pomoč. Slovesno sv. mašo je z asistenco opravil sentiljski duh. svetovalec Kelemina, petje je oskrbel jareninski mešani zbor, orglanje pa dekan Čizek. Po končani službi božji so se duhovniki-udeležniki poklonili mil. knezu in škofu in jim izrazili svojo udanost in zvestobo. Bil je 9. maj res prekrasen, nepozaben dan za vse udeležence; hvala zanj Bogu in Materi Milosti!

Zgodba o bogatem dijaku.

Francek bil je ljubeznjiv kodrast deček, veselje in tolažba svoje matere, revne vdove. Služila je s težkim delom svojemu ljubljencu kruha. Očeta Francek ni nikdar poznal; umrl mu je v zorni mladosti. Vsi prebivalci ob bregu reke Rene so bili veseli malega dečka, ker bil je vliuden, prijazen in priden. Ko je malo odrasel, izvolili so ga za strežnika v cerkvi. Enako angelju je klečal Francek pri oltarju, prešinjen visoke časti, da je smel tako blizu biti svojemu gospodu in Bogu. Ko so vaščani videli malega strežnika pri oltarju, mislili so si: ta pridni deček ima tako dobre lastnosti, da bi bil enkrat dober mašnik. Ali, pristavil je sleherni pomilovalno: »Škoda, da iz tega nič ne bo, ker ni potrebnih pripomočkov za daljni pouk.« Ker se je pa Francek vedno vedel tako lepo, preskrbeli so mu domači duhovnik in dobri vaščani, da je vender-le šel v mesto v šolo. In tako je postal Francek dijak. Vse ljudstvo je bilo trdnega prepričanja ter je živelo v veseli nadi, da ga bodo nekelej videli kot delavca v Gospodovem vinogradu. Bil je pa tudi res marljiv v učenju ter je prinašal vedno izvrstna izpričevala domov. Tako so mirno pretekla tri leta.

Ali kako hitro je padla mrzla slana na ta krasni človeški cvet, kako hitro je naš dijak krenil s pota čednosti, kako kmalu je postal izprijen mladenič! — To je prišlo tako. V daljni Ogerski je umrl našemu Francu bogati stric. Zdaj je njegova mati podedovala lepo premoženje. Vsa vas se je radovala z revno vdovo te sreče, posebno še zaradi sina. Ker zdaj bi lahko brez skrbi in brez tuje pomoči nadaljeval svoje studije. Ali prav ta dedščina je bila sinu v pogubo. Ko je njegova mati dobila v roke denar, dajala je v svoji slepi materinski ljubezni komaj štirinajstletnemu dečku denarja, da si je kupoval sladkarij in česar si je hotel. Ko je prišel zopet na počitnice, bilo je njegovo vedenje močno izpremenjeno. Videl se je bledest in utrujen. Njegova prejšnja veselost ga je minula, hodil je pobit okoli ter se je slehernega ogibal. Na vprašanje: Kako je to prišlo, odgovoril je vsakdo: »Dobre nrave pokvariyo slabi izgledi.« Tudi tu doma se je kmalu oprijel nekega hudobnega tovariša, začel s kadenjem, nadaljeval v manjših strasteh, slednjič se je udal pijančevanju. In ko se mu je zdelo, da mu mati daje premalo denarja, začel ga je jemati sam. Po zimi se je v mestu še bolj slabšalo njegovo stanje. O Božiču je brez materinega dovoljenja izostal iz šole, ter je pohajkoval okrog doma. Meseca grudna je bilo vlažno vreme; zato je bilo na bregu reke Rene še nekaj ledenih plošč. Nekega popoldne se poda France na breg reke ter se s pomočjo nekega druga vozi po ledeni plošči po vodi. Bilo je uprav nasproti njegovemu stanovanju. Mati je stala ob tem pri oknu, ter je s strahom opazovala svojega sina. Prosila ga je, da bi šel na suho, ker se ponesrečiti utegne. Ali ta ji vselej osorno odvrne: Ne brigaj se za-me; meni se nič ne zgodi! Komaj je bil te besede izustil, kar se prelomi plošča in neubogljivec izgine v valovih. Mati to videč, pade z groznim vsklikom nezavestna na tla. Še enkrat se prikaže France iz vode in zavpije z močnim glasom: »Mati, ljuba mati, pomagaj mi, reši me!« Ali zaman je bil njegov klic, izginil je v valovih in čez njega se je zaprl mokri grob. — »Da bi mu bil pač dobri Bog milostljiv sodnik!«

Marsikateri naših prijaznih čitateljev in čitateljic, katerim je Bog odredel posvetnega bogastva, goji na tihem željo: O da bi bil jaz tako bogat, kakor ta ali oni, gotovo bi bil srečen. — Ali zelo se morda varaš, dragi prijatelj! Ne zlato in srebro te ne more srečnega storiti, ampak le pravi mir v Bogu. Marsikateri bogatin pa ne uživa tega miru, kot ga uživaš — srečni revež — ti!

Gospica M. R.

Gospodarske stvari.

Fino surovo maslo.

(Konec.)

2. Slabo delo; napačno je, če se smetana po malem nabira in če mora vsled tega predolgo stati v loncih, predno se je toliko nabere, da je je dosti za pinjenje v lesenih naših pinjah. Stara smetana ne more dati dobrega putra. Če smetana dolgo časa stoji, se rada pokvari in zgreni. Zaradi tega naj se smetana prej ko mogoče porabi za pinjenje, najbolj takoj kakor hitro se posname. Če posnemamo kisló mleko, naj se smetana takoj pini. Le v tem slučaju, ako posnemamo sladko smetano s pomočjo posnemalnih strojev ali pa s pomočjo ohlajenja mleka v mrzli vodi (po Schwarz-ovem načinu) — ne pa s pomočjo krušne peči, kakor je pri nas po kmetih navada — le tedaj se priporoča, če pustimo smetano en dan stati, da se nekoliko skisa, ker se dobi potem nekoliko okusnejše surovo maslo. Če pa izdelujemo maslo iz kisle smetane, potem je najbolj, da se smetana takoj pini.

Ako imamo premalo smetane za pinjenje z navadno leseno pinjo, pomagamo si v tem slučaju tudi lahko z literskimi ali dvoliter-